

grønlandsfiskeri på 2000 tons, at de samlede nordamerikansk-europæiske fiskerier er et sted mellem 650 og 1600 tons mindre, end de ellers ville have været, eller med andre ord unddrages mindre end selve grønlandsfiskeriet. Som sagt kan denne indflydelse ikke splittes ud på enkelte områder, men den synes dog at være omtrent ligeligt fordelt mellem Nordamerika og Europa med hovedlandene værende Canada og Storbritannien.

Det bør måske nævnes, som understreget i de videnskabelige rapporter, at den direkte årlige indflydelse, der her er omtalt, kun vedrører den del af laksebestanden, der tilbringer to eller flere år i havet inden første gydning. Den store del af laksebestanden, der gyder allerede efter ét år i havet, optræder ikke ved Grønland og er derfor ikke under direkte indflydelse af grønlandsfiskeriet. Dette er vigtigt, når man skal vurdere langtidsvirkningerne af grønlandsfiskeriet, hvad vel især er det man tænker på spørgsmålet om laksebestanden. Der er desværre ikke meget at hente i de videnskabelige rapporter med hensyn til sammenhængen mellem laksebestandens størrelse og den fortsatte yngelproduktion. Det er dog kun ved meget små bestande af gydefisk, at der er en direkte proportionalitet mellem gydebestandsstørrelse og yngelproduktion, og der kan ikke i de videnskabelige rapporter findes udtryk for, at man frygter at være nede på et bestandsniveau, hvor bestandens fortsatte eksistens er i fare. Men som nævnt i et tidligere afsnit er der muligvis områder, hvor grønlandsfiskeriet har været medvirkende til, at den fulde lakseproduktion ikke opretholdes. Som nævnt undlader grønlandsfiskeriet helt at befiske de laks, der gyder

efter ét år i havet, og af de øvrige laks er det ikke rimeligt at tro, at grønlandsfiskeriet beskatter dem så stærkt, at der ikke er nogen tilbage efter sæsonen ved Grønland. Videnskabsmændene har hidtil skønnet, at fiskeriet ved Grønland tager mellem 10 pct. og 30 pct. af bestanden der.

Spørgsmålet om, hvad grønlandsfiskeriet betyder for bestanden ved selve Grønland, er endnu vanskeligere at besvare end de øvrige dele af spørgsmålet. Man ved ikke engang, om der hvert år er en fast brøkdæl af laksene fra Nordamerika og Europa, der vandrer til Grønland. Det er jo nok sandsynligt, at udvandringstendensen svinger fra område til område og fra år til år. Det står dog fast, at kun laks, der vil gyde efter to eller flere år i havet, optræder ved Grønland. Det er derfor også klart, at hvis der i andre landes gydebestande bliver en tendens til, at der fortrinsvis produceres laks, som vil gyde efter ét år i havet, så vil den brøkdæl, der vandrer til Grønland blive mindre. Blandt andet derfor interesserer videnskabsmændene sig for de arvemæssige forhold i lakseproduktionen. Hvis laks, der gyder efter ét år i havet, har tendens til at producere laks, som vil gøre det samme, så kan det ikke helt udelukkes, at grønlandsfiskeriet i sig selv kan fremme en forskydning i laksebestanden, som gør udvandringen til Grønland relativt mindre og på længere sigt måske absolut mindre. Disse spørgsmål er dog endnu så uklare, så der ikke kan siges noget mere konkret om dem, men de er genstand for indgående studier i de forskellige lande og følges nøje af den internationale gruppe af biologer, som rådgiver fiskerikommissionerne.

Charlottenlund den 31. oktober 1972.

Svend Aage Horsted.